

Calea 13 Septembrie nr. 13
C.P. 42-37, 76100 Bucuresti
Tel: + 40-21-411 36 98
Fax: + 40-21-410 34 10
E-mail: inst@iordan.lingv.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul de Lingvistică
„Iorgu Iordan-Al. Rosetti”
București

Nr. / 07.10.2003

Către Academia Română

În atenția dlui Nicolae I. Nicolae

La întrebările din adresa cIMeC pe care ne-ați transmis-o, consiliul științific al institutului a decis, cu unanimitate sau majoritate de voturi, în ședința sa extraordinară din 06.10.2003, să răspundă astfel:

1., 2. în limba română, semnele citării sau ghilimelele sunt, așa cum se indică în unica lucrare normativă actualmente în vigoare în acest domeniu (Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1995), „...” [deci 99 jos, 99 sus] ori «...» (p. 79), cu precizarea că ghilimelele «...» se așază în interiorul textului cuprins între ghilimelele „...” (p. 81); ar trebui deci ca ambele perechi de ghilimele să figureze pe tastatură;

3. literele ș, Ș, ț, Ț trebuie scrise amândouă **cu același** semn diacritic dedesubt, și anume cu un semn asemănător **virgulei** (situat **la o mică distanță** sub literele corespunzătoare s, S, t, T), și **nu cu sedilă**;

4. cu privire la cratimă, consiliul se pronunță **numai din punct de vedere lingvistic, nu și din punct de vedere tipografic (și al codurilor tipografice)**; din acest punct de vedere, conform aceluiași *Îndreptar*, p. 90-91, cratima este, într-adevăr, **liniuță de unire** (în unele cuvinte compuse și locuțiuni, p. 33-34) sau **despărțire** (folosită mai ales la despărțirea cuvintelor **la sfârșit de rând**, p. 46-47), având **o singură formă** pentru ambele funcții; consiliul se teme însă că eventuala includere a două taste diferite ar complica lucrurile și este de părere că sarcina de a face, atunci când este necesar (căci despărțirea la sfârșit de rând se evită, în general, în textele de o lățime normală), distincție între aceste două funcții ar trebui să revină persoanei care introduce textul în calculator sau celei care asigură corectura; câțiva membri ai consiliului au exprimat opinia separată potrivit căreia distincția dintre *non-breaking hyphen* și *optional hyphen* este utilă mai ales când se scrie pe coloane înguste; ea ar putea fi rezolvată, ca și în prezent, pe calea, mai laborioasă, este drept, a unor succesiuni de comenzi: *Insert, Symbol, Special Characters*.

În ce privește echivalarea în românește a inscripționării tastelor *Enter* și *Shift*, ea nu mai este de actualitate, întrucât pe multe tastaturi a fost înlocuită cu simbolizarea comenzilor prin anumite tipuri de săgeți; pe tastaturile de import există însă numeroase alte taste inscripționate în limba engleză, a căror traducere ar mai trebui chibzuită, dar care ar putea urma modelul traducerii în limba română a meniurilor din programul Word; ne îndoim însă că față de dimensiunile actuale ale pieței românești de calculatoare este realist să ne imaginăm că fabricanții de tastaturi vor considera rentabil să inscripționeze aceste taste în limba română; în plus, majoritatea utilizatorilor de calculatoare au învățat deja sau sunt capabili să învețe aceste comenzi în limba engleză, mai ales în perspectiva integrării noastre euro-atlantice.

În plus, membrii consiliului consideră util ca pe tastatură să figureze **linia de dialog și de pauză** (*Îndreptar*, p. 81-83), care are o lungime identică pentru cele două funcții, dar mai mare decât a cratimei, și care în prezent se obține fie prin comanda *Alt* urmată de tastarea unui cod, fie prin comenzile *Insert, Symbol, Special Characters*.

Director,

acad. Marius Sala